

Oglasi, priposlana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašavanje itd. šalju se naplatnicom ili položnicom pošt. Stedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naruče valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Čekovnog računa, br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nestoga sve pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljaka ili K 6—, odn. K 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svake svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Givjić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se

„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Je li barbarstvo ili ludilo?

List talijanske stranke, izlazeći jednom na čedan u Puli, donosi u broju od prošle subote pod naslovom: „Un ricordo“, dopis iz Vodnjana, kako je tamošnje društvo „Casino“ počastilo jednom spomenicom starca dra. Boccalari, mnogodišnjega predsjednika i dobrog talijanskog rodoljuba.

Dotle ništa zla. Dužnost je Talijanom, da poštuju ljude, koji su se cijeli višek borili za svoj narod ovim ili onim načinom. Niti je naš posao suditi, je li baš dr. Boccalari bio među timi prvimi pobornici i što je trajnoga, vidljivoga, prikristio svoemu narodu.

Ovaj dopis tiskan je drobnimi slovima.

Iza toga pod tri zvijezde tiskano je debelo ovo:

«Ci auguriamo che Dignano, oltrechè onorare le virtù dei suoi cittadini: benemeriti, con la concordia degli animi, sappia presto lavare l'onta obbrobbiosa che uno straniero volle infliggerle lunedì scorso, percorrendo beffardo ed altezzoso le vie della città a capo di una numerosa torma di contadini. Questo attende da Dignano tutta la Venezia Giulia. (N. d. R.)». Hrvatski od prilike bilo bi ovako: Nadamo se, da će Vodnjana, povrh toga, što posujne kreposti zaslužnih građana, sa slogom znati do mala oprati gadnu sramotu, koju mu je prošloga ponedjeljka nanosao jedan: tudjinac, prolazeći porugljivo i ohol, na čelu mnogobrojne čete poljodjelaca, ulicami grada. To očekuje od Vodjana ciela „Venezia Giulia!“ Stavimo i mi tri zvijezde!

Taj prošli ponedjeljak, — veliki ponedjeljak — što se je to grozna dogodilo u Vodnjaju? Tko je taj tudjinac? Je li on zbilja porugljivo i oholo prolazio ulicami grada Vodnjana? Je li u istinu stupao na čelu mnogobrojne čete poljodjelaca?

Mi neznamo, što se je to dogodilo.

Onaj talijanski list niti besjedom nespominje pobilje događaja. Što znamo o velikom ponedjeljku u Vodnjaju, jest to, da je onaj dan, pred podne tamo bio narodni zastupnik dr. Laginja, kako smo već javili u predprošlom broju našega lista. Ako talijanska novina cilja na onaj događaj, onda je njezin način pisanja

ili barbarstvo ili ludilo. Jer ponajprije, dr. Laginja nije nikakav tudjinac (straniero), nego je rođen u Istri i žive i radi u njoj. Zatim on nije po Vodnjano hodio ni beffardo ni altezzoso, jer se znađe ponašati skladno, a mi neznamo, komu da se ruga. Na dalje nije istina ni to, da je stupao na čelu mnogobrojne čete poljodjelaca, nego je cietim Vodnjanom prošao do zgrade, gdje se je držala glavna skupština nove Vodnjanske kmetske posujilnice, i od te zgrade, u društvu samoga i jedinoga predsjednika iste zadruge, poljodjelca u gradu Vodnjaju.

Znamo na dalje, da se je ona „mnogobrojna četa poljodjelaca“ onaj dan u Vodnjaju ponašala posve skladno i pristojno, ako i jest, bila preko reda vesela, što se je našao čovjek, koj nije požalio truda, da poljodjelcem onoga grada pomogne svojim savjetom i drugačije, te se ujedine u društvo, koje bi jim po vremenu tegnulo biti na veliku korist. Znamo suviše i to, da je dođuše na skupštinu dr. Laginja pozdravljen sa srdačnim, burnim i jedno-glasnim „Erviva“, jer Talijanom nije kratko nauke i savjeta u njihovom jeziku; ali on isti na svršetku skupštine zamolio je ljude, da se razidju mirno u manjih skupinah, baš zato, da nebi koji protivnik njihovog napredka dobio povoda reći, da se je htjelo izvesti kakov, politički izkaz.

I poljodjelci vodnjanski poslušali su i bio je lep dan za Hrvate i za Talijane u Istri. Bio je dan bratinstva pučke ruke.

Ako je dakle ona novina s onom debelo tiskanom viesti ciljala na našeg zastupnika i na skupštinu, kod koje je u Vodnjaju bio, ljuto se vara. Ili vara druge. Mi joj nećemo, da dajemo nauke. Talijanska stranka doživjela je mnogobrojna razočaranja baš radi toga i jedino radi toga, što istarske Hrvate prikazuje svojim čitateljima kao tudjinice i svaki njihov rad poništjuje i omražuje.

Mjesto toga, u interesu te strahke bilo bi, da prizna stvari kakve jesu i da jih predoči istinito i da izvdjaja posljedice iz odnošaja, koji se nedaju mienjati.

Sto osamdeset listuša talijanskih novina neće iz jednoga Hrvata rođjenog i živećeg u Istri, učiniti tudjinca, a kako li prometnuti u tudjinice onih sto osamdeset listuša duša toga naroda, komu su oci i pradjedi svojim znojem natapali ovu rodnu grudu i svojom rukom obrađivali ovu Istru. Giulia il Franceschina, na stvari nemienja ništa. Narod je tu. A za zblizenje, prvi bi morali biti zahvalni baš Talijani.

Onaj koj piše, da istarski Hrvat vršeći u gradu Vodnjaju jedno kulturno djelo, nanáša tomu gradu sramotu, onaj je ili barbar ili ludjak.

Gospodarstvo.

Pred nekoliko brojeva javili smo čitateljima ovog lista, kako su naši zastupnici u Beču podnesli predlog za proširenje lugova u pazinskoj okolici i za izgradnje dviju cesta, kojimi bi se onom kraju mnogo pomoglo.

Sada imamo u rukama tiskani izvornik toga predloga u njemačkom jeziku, te ga doslovce donasmo hrvatski. Predlog taj porazdijeljen je u zastupničkoj kući carevinskog vieća u Beču dne 16. marta 1899. kao prilog broj 571. stenografskom zapisnika XVI. zasjedanja, a glasi se hrvatski ovako:

Predlog

zastupnika dra. Laginje, Spiničića i drugova radi poboljšanja i česta što bi se imale učiniti u Pazinskom kotaru:

Onaj prediel od povrh Boruta do Pazina u Istri, kuda ide željeznica Divača-Pula i pokrajni lugovi, podvrženi svako toliko poplavam, mogli bi postati jedan od najplodnijih krajeva Istre, kad bi se kako treba uredili dotični potoci; proevalo bi lahko mljekarstvo i sirarsivo, što bi bilo od velike koristi ne samo za onaj osiromašeni puk, nego i za grad Pulu, čije stanovništvo, na radost, sve više raste.

Cesarsko-kraljevskoj vladi poznato je stanje stvari dostatno od temeljitoga mnenja mjernika Obersta dd. Trst 24. januara 1896. koj je onu okolicu pregledao, čemu je hvale vrijednim načinom povod dala občina Pazinska još god. 1892.

Samo se, onomu izvješću mora još dodati, to, da bi željene radnje za uređenje voda i osušenje lugova nesamo podigle mnogo vrednost zemljišta, nego bi se znamenito poboljšale također zdravstvene prilike i bolje osigurala željeznička pruga, jer li u tom pogledu potrebno je uređenje onih voda, kako se vidi iz jednoga komisionovog pregleda, što se je nedavno tamo učinilo.

To je pitanje tim znamenitije, ako se uzme u obzir, da prediel izložen svakom toliko povodnjam, iznáša kakovih 16 kilometara duljine a preko kilometra osrednje širine, neracunajuć pokrajne lugove, i da je onaj narod u stalnoj pogibelji, da posve izgubi lozu radi trsnog ušenca, u koliko ju već nije izgubio.

Spomenuti mjernik, koj ima obavljati sve poslove poljodjelskih vodogradnja, nebi mogao, onako brzo kako se želi i kako je potrebno, sastaviti niti jedan obćeniti nacrt za izvesti se imajuće poboljšanje. Stianovnici, neposredno interesovani u toj stvari, nebi mogli doprinesti k' trošku takoga obćenitoga i zatim potankili nacrtu već s toga, što jih je na stotine, a unapred se nebi moglo niti ustanoviti, koliko da koji doprinese. Obćine, koje nemaju novca, žalibože ni onćine, koje nemaju novca, svakako skupće, nesmažu troška za takove, svakako skupće, nacrtu. Tim je razlozi opravdana želja, da e. kr. vlada priskoči u pomoć onim zapuštenom narodu, a to tim više, što se ne radi samo o povećanju vrednosti zemljišta, nego i o tom, da se poboljšaju

zdravstvene prilike i da se osiguraju obćekli državne željeznice.

U svezi s tim, barem dobrim dielom, stoji također pitanje o gradnji dviju neobhodno potrebitih cesta, to jest, one, koja bi spojila najkraćom crtom cestu Pazin—Učka—Rieka i cestu Pazin—Pičan—Plom—Učka, dakle ceste Gologorica—Kersan, onda druge, koja bi od Pazina po Grdomselu i Kersikli pala na cestu Buzet—Motovun po prilici pri toplicah sv. Stefana.

To bi bile dvie za gospodarstveni razvoj kotara Motovuna, Pazina i Labina vrlo znamenite ceste, a za neposredno interesovana sela upravo krvavo potrebne, jer u prvom pravcu baš su otrgnuta od svakoga prometa mnoga mjesta (kao Tupljak, Kerbune, Skopljak, veliki dielovi občine Gologorice, Gračišća, Pićna itd.), zato zemljište neima baš nikakove vrednosti, premda je izvrstno za livade, vino i voće, a narod je tako osiromašen, da bi se onim, koji nepoznaju pravaog stanja, činilo da slušaju pričice, kad bi jim se i istina pripovjedala.

Još godine 1854, dakle skoro pred pol vieka, bila je vlada spoznala gospodarstvenu znamenitost ceste Gologorica—Kersan i već su onda dva mjerca, neki Gillhuber i Kirschacker, bili izradili projekte, ali ti spravaju vječni san u pismo-branah.

S tom cestom postignuo bi se također vrlo zgodan spoj labinskoga kotara sa željezničkom postajom Cerovlje, što sada još povećuje važnost te ceste.

Isto se tako znamenita i potrebna prikazuje druga, gore spomenuta cesta, to jest, ona od Pazina kroz Grdoselo i Kersikli do ceste Buzet—Motovun, po prilici pri toplicah sv. Stefana. Taj naum dobiva još veću vrednost s toga, ako se uzme u obzir, da bi takvom cestom grad Pazin, središte Istre, bio spojen sa novom željeznicom Trst—Poreč po najkraćoj crti, posve ravnim putem a kroz lepu i plodnu, ali žalibože posve zapuštenu okolicu.

Prošlo je već 28 godina, da su onćdesnji ljudi sa gradoselskim županom Mogorovičem na čelu, pitali da se sagradi spomenuta cesta, ali do danas sve uzalud.

I občina Pazinska, i ne za prvi put, temeljito je obrazložila potrebu navedenih dviju cesta u svom podnesku na e. kr. ministarstvo nutrnjih poslova 9. oktobra 1897. Br. 3653.

Ali narod, ni občine, ni kotarski cestni odbori nemaju čim, da izrade skupociene nacrtu, pak još bez stalnosti, hoće li se ikada izvršiti.

Pogledom na sve to, predlaže se: Visoki zastupnički dom neka odloči:

„Poziva se e. kr. vlada, da na državni trošak bilo i uavlaš najmljeniti mjenjenci, dade čim prije učiniti izvide, nacrtu i troškovnike; potrebne za uređenje voda; izsušenje luga Borutskog, Cerovškoga, Novačkoga, Pazinskoga i pokrajnih dolina, zatim za gradnju ceste Gologorica—Kersan i Pazin—Grdoselo—Kersikli—Sv. Stefan, pak da nadalje sve potrebno proskribi, da se one radnje izvrše, bilo i tim, da zapita posebni kredit“.

Taj predlog neka se uputi na pro- računski odbor za razpravu i izvješće.

U Beču, dne 13. marta 1900.

Spinčić, dr. Laginja, Žičkar, Po- gačnik, dr. Gladysowski, dr. Krek, Vencajz, dr. Žitnik, Povše, Einspieler, dr. Gregorec, dr. Gregorić, Biankini, dr. Bulat, W. Pfeifer, dr. Trumbić, Vuković, Perić, dr. Klaić, Zore, Robić, Borčić.

Vodnjanski dogadjaj.

U Vodnjanu, simpatičnom gradu, koji nas svojim kućama sjeća Mletaka a zna- čajem i jezikom naroda rekao bi, da je mjesto južne Italije — sbilo se je ovih dana nešto, što ima na sebi biljegn nezdrava stanja.

Seoska blagajna osnovana ondje od nekolicine posjednika i seljaka koji, odijelivši se od gradske stranke nazvaše se „disi- dentima“, bje u ponedjeljak otvorena sjednicom, kojoj je prisustvovao, svečano dočekan i dr. Laginja, hrvatski zastupnik, a njegove riječi bijahu oduševljeno po- zdravljene. Sjednici prisustvovalo je do- tristotine osoba, sve Talijana po krvi i jeziku, kojima je hrvatski demagog talijanskim jezikom obećao oslobodjenje izpod „gospodskoga“ jarma.

Medju promicateljima sjednice nalaze se dva savjetnika i osam zastupnika vod- njanskih, koje je gradska stranka kod zadnjih občinskih izbora bila bratski uv- stila u svoje izborne listine, pod uvjetom, da prekinu svaku vezu s vođama sla- venskim i puste svaku i najmanju nakanu, koja bi bila protivna talijanskoj kulturi. Ostali zastupnici obvezaše se međusobno, da će se odmah odreći časti, ako bi drugovi, disidenti pogazali svoje obećanje.

Poslje sjednice od ponedjeljka, poslali su načelnik — bilježnik Sbišić, občinski savjetnici advokat Bregalo, Petar Marchesi, Ivan Sansa i Fran Fabbro, te občinski zastupnik dr. Mantovan predsjedništvu „Istarskog političkog društva“ pismo, u kojem razložiše začetak seoske blagajne i poteškoće na koje se je naišlo, kod nasto- janja, da se ista oslobodi slavenskoga upliva, ocrtashe prisustvo dr. Laginje kod sjednice otvorenja, te izpriku „disi- dentnata“, da to nisu mogli zapriječiti; i njihov obećanje, da će se čim bude mo- guće osloboditi od slavenskoga upliva i da će biti složni sa građanima u svim političkim pitanjima. Načelnik i ostali po- pisatelji tog pisma pitaju zato — uvažuju- pogibelj, koja bi njihovo bezuvjetno i bezodvlačno polaganje mandata prouzročilo — da „Istarsko političko društvo“ prouči najtočnije mjestne odnose i odluči, što bi se moralo učiniti, a oni da stavljaju na razpolaganje predsjedništva njihove ostarke.

To su činjenice. „Istarsko političko društvo“ znali će riješiti taj zamršeni posao, kako to zahtjeva čast i interes stranke. Za nas pako nije to jedan od navadnih prizora međusobnih borba; to je znak takovog stanja stvari, da je od priek potrebe naći — i to ne samo za Vodnjani- korienitoga lieka.

Ne treba ovdje izpitivati prošlost i tražiti odgovornosti: ovdje vidimo tri sto- tine talijanskih seljaka, i to najčistije krvi, koji imaju — ili barem misle, da imaju — za osnovanje, uzdržavanje i otvorenje jedne seoske blagajne potrebu iniciative, novca i riječi naših narodnih neprijatelja. To su bez dvojbe posljedice jednog već zastarjelog sustava. U Vodnjanu mo- rala je seoska blagajna obstojati i cvasti- puno vremena prije, nego li su Slaveni zaboli u taj posao svoj nos. Sada be- remo žuhki plod griješnog nemara.

To je rana koja nas grize, i to ne samo u Vodnjanu. Vladajući sloj mora predvidjeti i uslišati potrebe puka. To je dužnost, koju nam nalaze narav i socialno djelovanje. Onda zidina, koja dieli dvije

stranke u narodu, pada sama od sebe: medju pukom raste iskreno pouzdanje prama svojim vođama, te se ne može do- goditi, pa bilo i za inad, ako ne iz nužde, da se sklappaju s najljubim neprijateljima naše narodnosti protunaravne sveze, koje imaju pak tako teške posljedice kao ova u Vodnjanu. Obična je igra trećega, koji uživa medju dvojicom te se prepiru.

I u Vodnjanu imamo dva preparata: mjestne stranke. Mi bi želili i jednoj i drugoj, da oskvrnuće talijanstva njihove domovine po dr. Laginji bude toli jedini- kao i drugom stroga i korisna opomena. Nek se pokrije prošlost, nek se ne traže krivci, nek se promieni sustav. Nek se promieni ovaj i ondje, gdje se nije sbilo ono, što se je žalibože dogodilo u Vod- njanu, ali gdje međusobne prepirke i spa- vanje većine otvaraju vrata istarskih gra- dova nezdravjenom patanju naših pro- tivnika.

Nije to danas prvi put, da žalimo pomanjkanje prosvjetljene gospodarske djelatnosti u mnogo gradova i trgova po- krajinje. Organizacija na ovoj podlozi je jedina kadra da riješi talijansku stranku tužnih iznenadjenja. Za postignuće toga nadvladanje poteškoća, koje se nama ni bogatima ni pomaganima protivne, nužno je, da se pojedini izobraženiji i imućniji građani, ne tuđe zahtjevu novih vremena.

Drugičje — se osamijeni dogadjaj vodnjanski opetovati i drugičje. Za gov- orom će slediti gospodarska pomoć, po- kojim barjakom će se proklamirati nar- odna demoralizacija. Na taj način bismo imali zahvaliti našu propast ne zaslu- ži protivnika, nego vlastitim griesima. Uzrok naše smrti zvalo bi se samoubojstvo.

Prevadjamo ovo od riječi do riječi iz tršćanskoga „Piccola“, jer je više puta dobro znati mnjenje protivnika. Dodajemo samo to, da predsjednik dr. Benatti tal- pol. društva, do sada nije odlučio drugo, nego doći do „nekoliko“ dana u Vodnjani, pogledati „položaj“.

Mislimo, da je jučer i bio u Vodnjani jer se tamo desio, valjda u istom postu, i pulski načelnik dr. Rizzi.

DOPISI.

Nerezine početkom aprila 1900.

„Tebe Boga hvalimo!“... da već jed- nom i mi zapjevamo! A molim vas liepo kako ne; ta evo prošle su maldane, tri godine dana, što naše selo nije imalo stalna dušobrižnika. Kazemo stalna; jer svi oni, koji su iz promjesta našega popa I. Trina jstiče-a obskrbljivali ovu kapelaniju, bijahu privremeni, a nekoj od tih nisu ni stanovali u selu, nego u obližnjem seocu sv. Jakova. Ali nakon toliko dugog i željnog očekivanja, eto i nas obskrbiše, svećenikom i to u osobi ve- leč. gosp. Vjekoslava Volarića. Ne ćemo da se osvrćemo na osobu, a ni na ciljeve radi kojih je u naše mjesto došao, jer mislimo, da bi to bilo sasma ne umjestno, a još ćemo ga manje pitati i svjetovati, što i kako mu je raditi: njiva je prilično zapuštena, zasuci rjeka pak da vidimo, koji plod će tvoje sjeme dati! I pak nuždnim osjećamo ovdje islasknuti uzrok, zašto je ono, dosta veliko selo, bilo bez svećenika. Zar da krivnju svalimo na cijelo selo? Ne; ogriješili bismo si dušu! Ali, dok su mnogi žalostnim srecem gle- dali i pitali se, dokad će tako biti, dotle su nekoje (cienjenim čitateljima jur poznate) osobe prožete težnjom iridentizma, uzko skopčana s vjerskim neuhajstvom, pa- kostno se smijale i uživale gledajući plod svojih shlepajna i spletaka, a da im pritom „ona“ savjest mirna ostala. Pa dok sada cijelo selo veselo prima svog novog du- hovnog pastira, to će oni jamačno, kao- možak iz zapečka vrebati, e bi ulovili zgodnu priliku, da ga mogu ocrniti i tako- klipove mu lakše pred noge bacati. Poz-

nata nam je dobro njihova lozinka i cilj, za kojim teže, pa nek se za to veleč. V. Volarić ne osvrće na lakve ljude pre- zira dostojno, jer ovo mjesto živjelo je dosta u trzavici i nemiru pa sada želi i duševne okrepe i da u njem zavladaju oni odnošaji, koji su nešto vladali „mir“. Ali žalibože, dok je to mnogi uvidio i osjetio posljedice današnjih odnošaja, dotle se ono ponovno razvija akcija s druge strane. I dok nekoji po člancima neke „osno ve“ traže način, kako da u ak- ciju zapodjenu, kako li da „onu mrtvu slavu u život pretvore, moća im se misao glayom, kako da i nadalje sebi budućnost osiguravaju, jer — ako svi znaci ne varaju — osjećaju, da im je stolica počela malko klimati. Vidjet ćemo! Medjutim po proš- losti se sudi, a budućnost tamni zastor krije! Ah, pa zar da idemo odkrivati stare rane? Bože prosti, nadugo bismo zavozili! Ostavljamo ih radje vama Nerezinci, da ih vi iznesete pred javnost i postavite, što do riječ, pod kritički nož izmedju Vas, te onda radite.

Nije nam ni na kraj pameti, nago- varati i savjetovati što i kako da činite; radite po svojem osvjedočenju, ali pazite da kad to bude (govorimo o budućim ob- izborima) ne gledate, na osobu, kojoj kesa zveči ili vas obmamljuje laskavim riečima i obećanjima, nego na to, da li će ona braniti naša prava i koristiti. Nastojmo, da nam na upravi budu takvi ljudi, koji će gledati, da nam u ovim žalostnim da- nima pomognu, a ne da traže i razapinjaju mreže zlosretne irendičije politike! Zaista bi nekoji mnogo bolje učinili, da ne uz- rujavaju i obmamljuju naš narod, te da ga u toj obmani vode k odricanju hr- vatskog jezika i imena. A da, pošto ih ulove u svoje mreže, postave se poput mletačkog cicerona i govore, bezazlenome narodu proti vjeri si i svećenikom; i dok svećenik u nedjelju obavija službu božu, ti Ciceroni — oprosti sjeno Cicerona — pregledavaju, čviece i zalijevaju salatu vi- taču: „La chiesa non è che una bottega!“ — Cicerone prah si bio!...??

Svršavamo za danas, gosp. uredniče, akoprem imademo jošte dosta toga na rabašu, ali pošto sada izdavate dvaput na sedmicu vas list, to ćemo odsele češće umočiti pero. Vaše nastojanje, bilo beri- četno! Rapočani.

Franina i Jurina.

Fr. Si videl Jure va Pazine rimske sol- date?
Jur. Tebe Frane se vrli, tr va Pazine ni soldati.
Fr. Nego ča su oni bili ki su baldakin stražili kod procesije na Vazam va velej crekve?
Jur. Ono je nekakovo žensko družitvu!
Fr. Viš zlođeja nu, kako sam se ja pre- gledal.
Fr. Ovih dana Te ni bilo doma — kade si bil?
Fr. Bil san u Cucugljani.
Jur. Pa kade su ti, Cucugljani?
Fr. Tamo kod Kastva blizu sv. Mateja.
Jur. Odi vrazte nemi — ono su ti Kuku- ljani, pravi Hrvati kako smo i mi dva.
Fr. Ča Ti ja ven — tako mi je napisal neki plovanski ured na Labinsčine.
Jur. Pisal je, kako smo mi pisali pred 100 let.

Fr. Tako on je 100 let za nami „ao. fo!“
Jur. Moguće je, zač se neki popi bolja iz- zumeju va matematiku nego va geo- grafiju.

Fr. Ča, Jure, da je naš podešad iz Pule bia jučer u Vodnjanu?

Jur. Je imā anka račun, zašto u Puli ako ni blata, je praha da ti Bog otvija pluća.

Fr. Lipa moja komanda!

Jur. Aj lipi moj soldo pigioni!

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Putovanje cara i kralja Frana Josipa u Berlin imati će po svojoj prilici većih posljedica nego li se je s po- četka mislilo. Na sastanku vladara imalo bi se naime radići o budućoj sudbini Bal- kanskih naroda. Tuj da će se konačno riešiti i pitanje o pripojenju Bosne-Her- cegovine k Austro-Ugarskoj. Po nekih vijestih radići će se na sastanku vladara i o zaposjednuću Albanije po austrijskih četah. Te viesti uznemiruju taljanske po- litičke krugove, koji vriečaju uvijek na Albaniju; za koju drže, da pripada kra- ljevini Italiji. Taljanske, opozicione i ne- novine predbacuju svojoj vladi, što neće biti zastupana na sastanku careva i što neće moći tuj štitići protike Italije. Jedan rimski list piše, da će ipak svečanošću proglašenju punoljetnosti njemačkoga pri- stolonaslednika prisustvovati i jedan član kraljevske taljanske obitelji.

Iz Beča pišu, da je ruski poslanik u Beču obavijestio o putovanju cara i kralja u Berlin, što bi imalo služiti kao dokaz, da su odnošaji izmedju naše monarhije i Rusije još uvijek srdačni. U bečkih poli- tičkih krugovih da se o tomu nimalo ne- sumnja, da će obadva vladara u Berlinu razpravljati o vrlo važnih političkih pi- tanjlih.

Bečki list „Reichswelt“ piše, da će zemaljski sabor zaključiti svoje zasjedanje najdalje dne 4. maja. Zalim da će nastali podulja stanka, za koje da će se nastaviti česko-njemačke konferencije za sporazumak. Carevinsko vicee imalo bi se sastati dne 10. maja; zasjedanje da će se brzo zak- ljučiti; jer se sastaju već 14. maja dele- gacije u Budimpešti. Predsjednikom au- strijske delegacije, da će biti izabran ili vitez Javorski ili barun Dipsali. Care- vinsko vicee da će se baviti i proracnom odnosno produljenjem privremenog para- čina. Nebude li proracun redovito raz- pravljjen do konca junija, tada da će se vlada poslužiti § 14.

Česki zastupnik dr. Pacak udara ze- stoko u svojem glasilu na sadašnje mini- starstvo, koje da nije znalo ili htjelo iz- puniti zahtjeve českaog naroda. Ministar predsjednik dr. Korber da će imati uzdr- žati tešku borbu sa zastupnici českaog naroda, koji nisu tu borbu tražili, nego koja im bijaše nametnuta.

Srbija. Iz Biograda javljaju, da bijaše u cijeloj Srbiji svečano proslavljena lakov- ska slava. Tim povodom prisustvovali su kralj Aleksander i razkralj Milan svečanoj službi božjoj i vojničkoj smotri.

Bugaraska. Knez Ferdinand oprovigava viest, da je pošao u San Remo radi za- ruka sa velikom kneginjom Jelenom. On kaže, da je pošao tamo u posjete svojoj svoji. Viest rimskih listova, da je Vatikani poduzeo korake proti prelazu kneza Fer- dinanda na pravoslavnu vjeru, proglašuje se sa mjerodavne strane neosnovanom.

Rusija. Car Nikola sa caricom i čla- novi carske obitelji stigao je dne 14. t. mj. u nekadanju prijestolnicu ruskoga careva, u drvenu matusku Moskvu. Ovo je prvi put za krunisanja, što posjećuju car i carica Moskvu i što će tamo dulje vremena boraviti.

Francuska. Dne 14. t. mj. otvorena je u Parizu svečanom načinom školska

izložba. Svečanom činu prisustvovalo je predsjednik republike, skoro svi ministri, diplomatski zbor i zastupnici tuđih vlasti. Predsjednika republike pozdravio je ministar trgovine, komu se je predsjednik srdačno zahvalio.

Englezi. Jedne njemačke novine pišu, da će se do mala sastati njemački car Vilim sa engleskom kraljicom Viktorijom.

Rat u južnoj Africi. Englezi su još uvijek opkoljeni kod Weppenera. Stoga se engleske čete sa dviju strana približavaju Weppeneru i lo preko Reddesburga i Rouxville, jer tim načinom misli Roberts osloboditi Weppener i zapriječiti povratak boerskim četama.

Uslied poraza engleskih četa kod Spionkop-a, Roberts svaljuje svu krivnju radi neuspjeha na Bullera, a ovaj svaljuje sve na generala Warren-a, dotim ovaj krivi pukovnika Thorney-Croft, koji je bio svojim četama zapovjedio, da uzamknju pred Boerima. Sada pako Standard najavljuje, da je ratni ministar brzojavno pozvao generala Warren-a.

Mjestne:

Dantev spomenik. Ovdje u Pulj se već više vremena spravlja Talijani, da podignu spomenik njihovomu velikanu Danteu, kojega talijanaši običavaju navadljati kao dokaz talijanstva ovih krajeva, jer je na svom lutanju svetlom i ovmareo reč bi bio zabasao. Kad je obćina bila počela nešto zidati i postavljati na „Piazza Carli“, ljudi dobro ne obavješteni u njihovim poslovima, mislili su, da to postavljaju temelje tomu slavnom spomeniku. Nu na jednoč bila je radnja obustavljena, i neke železne pregrade, koje su ružile celi onaj trg, odstranjene. Zlobni jezici govorili su, da avita talijanska kultura nije za tim ogradama stvarala ružice, a miris koji se razvijao nije bio ni najmanje onaj od ružica. Kad je svega najednoč nestalo, onda se valjda nije ni radilo o Dantovu spomeniku, nego o nečem drugom.

Gospodarska zadruga u Pulj, obdržavala je ove dane svoju glavnu godišnju skupstinu. Med predlozima a nakon živahne rasprave primljen je predlog, neka odbor poduzme shodne korake, da se u budućoj obnovi trgovackog ugovora sa Italijom, izključ klauzula o uvozu talijanskog vina.

Puljske ulice. Utorak za vazmom počelo je kišti ovdje i nakon malo vremena nije bilo više moguće polaziti kroz nekoje ulice. Gazilo se do članaka u vodu i u blato. Najgore su izgledale via Sergia (Corso puljski) Forum (veliki trg pred obćinskom zgradom) i nekoje druge ulice. Nije čuda, kad se vidi na primjer, da je pločnik u via Circonvallazione niži od sredine ceste, kuda prolaze vozovi. U sriedu je zapuhala bura, ulice su se osušile, i tako je zapršalo, da nemožeš oči držat otvorene. Nešto bi se dalo i malim novcima popraviti, ali gospoda na obćini fantaziraju sada samo o nekakvom spomeniku.

Pokrajinske:

Istarski sabor. Službeno je sjegurno, da Istarski sabor neće biti ovoga proljeća otvoren. Obistinila se naša.

K uredjenju učiteljskih plaća u Istri. U budućem zasjedanju istarskoga sabora doći će stalno na dnevni red molba istarskih učitelja za uredjenje njihovih plaća. Budu li u tom pogledu svi učitelji Istre složni, talijanska sabsorska većina neće se moći oglašiti njihovom jedno-dušnom vapaju. Hrvatsko-slovenski zastupnici na istarskom saboru preporučivali su i zagovarali molbe pučkih učitelja Istre svaki put, kad su iste stigle na sabor, nu sabsorska većina prelazila je na dnevni red i preko molba i preko preporuka. U budućem moći će se jedva oteti dužnosti svojjoj i najelemenarnijem pravu učitelja: budu li ono složno pitalo poboljšanje svog materijalnog stanja.

I dalmatinsko učiteljsvo podnelo je u tom pogledu spomenik na sabor, kojemu traži uredjenje učiteljskih plaća. Sabsorska

većina neće se moći oglašiti složnomu i pravdnom zahtjevu pučkoga učiteljsva Dalmacije, koje je još gore plaćeno nego li naše.

Učiteljske plaće uredjene su bolje i pravednije u cietoj državi, nego li baš kod nas na jugu. Pravednost zahtjeva dakle, da se već jednom i učitelju doznači njegovu staležu, zvanju i djelovanju primjerena plaća jer nije častno ni pravedno, da se baš njega, koji je prvi glavni nosio i širitelj pučke prosvjete, zapostavlja zadnjemu proslužniku u javnih uredih.

Neće biti po gotovo suvišno, ako navedemo kako je uredjena učiteljska plaća u nekih zemljah naše polovice monarhije:

U Koruskoj jur-od I jenara učitelji I. razreda pobiraju godišnju plaću 1600 kr.; od II. razreda 1400; od III. razreda 1200 kr. Gradjanski učitelji I. razreda 2000 kr.; II. razreda 1800, a napose petogodišnjice.

U Ceskoj predložena je zemaljskom saboru zakonska osnova, po kojoj će učitelji s izpitom zrelosti pobirat 1200 kr.; stalni učitelji 1600 kr.; gradjanski učitelji 2200 kr. Bit će 6 petogodišnjica od kr. 200 svaka. U Moravskoj jur je uzakonjena učiteljska plaća a to prama godinam službe od 1200 kr., 1400, 1600 kr., sa 6 petogodišnjica od kojih 4 od 160 kr.; dalnje 2 od 200 kr.

U Galiciji predračunano je za godinu 1900 kr., 688.746 za privremeno povišenje učiteljskih plaća. U Solnogradskoj učitelji od 1 godine službe do 10 pobiraju 1400 kr., od 11 do 20 god. službe 1600 kr., od 21 1800 kr., uz stanarinu od 120 ili 150 kr. i petgodišnjih doplataka, koji ukupno iznose 1080 kr. U Stajerskoj učitelji pobiraju plaće od 1200, 1400, 1600, 1800 kr. U Gornjoj Austriji pobiraju plaće od 1200, 1400, 1600, kr. U Doljnjoj Austriji učiteljske su plaće od 1400, 1600, 1800 kr.

Imenik gostova u Opatiji. Zadnji imenik gostova u našoj Opatiji od dne 10. t. mj. navadja od 1. septembra prošle godine 5175 stranaka sa 8846 osoba. Od 24. marča do 7. t. mj. na došlo je novih gostova 542. Dne 7. t. mj. bijaše u hiećištu ukupno 1870 osoba.

Služba financijske struke. Kod c. k. zemaljske financijske blagajne u Trstu, razpisana je služba blagajnika IX. razreda sa kaucijom od 3000 kruna, eventualno služba blagajničkoga oficijala u X. razredu sa kaucijom od 1800 kruna, i mjesto blagajničkoga asistenta u XI razredu bez kaucije.

Molbe valja uložiti tečajem 4 čedna na predsjedništvo c. k. financijskoga ravnateljstva u Trstu. Dokazati valja također poznanje zemaljskih jezika.

Opatija-Volosko. Svečanosti velikoga tjedna u obih naših crkvah obavile su se uz veliko učestvovanje pobožnih ljudi, što domaćih što gostova. Medju ovini posljednjim opažalo se je u crkvah tako rekue sve otmenije osobe, medju njimi i njihove cesarske i kraljevske visosti Augusta i Augustu, kao i njezinu cesarsku i kraljevsku visost Mariju Josipu i njihove pratnje. Na uličnici pjevalo se je „Muku Isusovu“ kol u Voloskoj toli u Opatijskoj crkvi. Tako i blagoslov ognja i vode na velikim subotu, i blagoslov jestbina na dan Uskrsa. U Voloskoj župnoj crkvi obavile su se i sve ostale svečanosti velikoga tjedna. Kod propovjedi na veliki petak u večer bila je crkva puna punciata. Vjernici su velikom pozornošću slušali krasnu propovjed veleč. gosp. Ljudevita Čikovića, a iza nje krasno pjevanje psalma „Pomiluj mene Bože“, te „Staze plaćuć tužna mati“, oboje pod ravnanjem gosp. M. Brajše. U večer velike subote bila je puna naša crkva neko i pred njom, da prisustvuje obhodu Uskruća. Veliku većina dolazi radi pobožnosti; ali ima jih ipak i onih koji su došli iz radoznalosti, a i takovih koji se nepristojno ponašaju. Red je bio svakako veći nego li drugih godina,

al se je ipak opazilo nekih pojedinaca, sa klobukom na glavi; a svi su se sgržali, što su u mesarnici Stivna, za obhoda koj je išao i pred njegovom prodavaonicom, bila otvorena vrata i što se je u ojoj sjeklo meso. Gostova bilo je za blagdana u Opatiji sve puno. Svuda je vrtilo njimi, a vozovi i parobrodi imali su po ciele dana mnoštvo ljudi voziti. Pod pokroviteljstvom velike vojvodkinje Luksenburške, otvorila se je u Opatiji na dan Uskrsa po podne umjetnička izložba kolonije umjetnika u Opatiji.

U stanu, što ga je uzelo u najam Rus Dmitrij Vasiljevič Hristoforov za hrvatske učitelje i učiteljice, oredalo se je već nekoliko učitelja i učitelja; da od počina od truda, da si poprave svoje poromećeno zdravlje. Vlastnik dječjega sanatorija, Magjar dr. Koloman Szegö, darovao je za te učitelje i učiteljice 200 karata za toplu morsk kupelju, koje inače prodaje po 1 for. 20 novč. jednu. I drugih osoba izkazalo se je za nje zaslužnima; a ustrojio se je i „gospojinski odbor“ domaćih gospodja i gospodjica, koje će nadgledati i nastojati, da se što više pomogne odnosnim učiteljicam i učiteljem.

I sama gospodja supruga vlasnika dotične kuće, kapelnika Friseka, ima svu brigu, da učitelji-učiteljice budu čim bolje posluženi.

Iz Kastavštine. Najavljena skupština za osnivanje podružnice sv. Cirila i Metod a Sv. Mateju, bila je obdržavana dne 16. t. m. poslie podne. I podružnica se je osnovala, i bio je izabran upravni odbor i odlasnici za glavnu skupstinu družbe. Skupstinu otvorio je odlasnik družbe njezin tajnik, vrlj dr. Ivan Pošćić, dao je na znanje odluku c. k. oblasti, kojom je uzela, do znanja osnivanje te podružnice, i razumnačio znamenitost družbe i podružnica za nju zgodnimi riečmi. Odmah poslie obavljenih izbora upisalo se je članova i članica, a prvi, osim odbornika, od upisanih, Anton Lučić-Rošić, platilo je osim članarine od 1 for. još četiri forinte dara; da bude za dobar početak. Živio, i živili ostali i ostale, i naši čim više nasljednika i nasljednica!

K skupštini došla je liepa kita rodoljuba iz Kastva i nekoliko iz Voloskoga-Opatije, te liepi broj članova osnivajućega se pjevačkoga društva u Zameću sa svojim vrlim učiteljem na čelu. Poslie skupštine obavili su gostovi i domaći nekoliko veselih ura u rodoljubnih kućah Ivančica pak Frana Trinajstića. Oduševljeno se je pjevalo i nazdravljalo, pak i sabralo liepu svoticu za novu podružnicu, odnosno za družbu.

Iz sv. Lovreča Paznatličkoga pišu nam: Neumiljena smrt pohodila je ovo naše mjesto, i svojom oström kosom pokosila nekoliko dragocienih života. Dne 3. tek. mj. umro je nakon kratke bolesti posljednik Jure Matosović pok. Bože, nadimkom Šimončić iz Kruncićih. Bio je rodoljub i poštenjak, član naše „Čitaonice“ sve od njezinog postanka. Oplakuju ga dva sina i kći, uz cieto pučanstvo. — Dne 5. tek. umrla je Tereza Širol, supruga predsjednika „Hrvatske Čitaonice“ svetlovrečke. Pokojnica bila je rodom iz Gračca, siromasna ali vrlo milostiva srea. Znala je odkidati od usta, da pomože siromaka, a dugotrajnu patnju — bolovala je 10 inješeca — kršćanski je podnosila. Ostavlja za sobom uciviljenoga supruga Josipa i petero nejakih kćeri. Vriedno bi bilo da se moguci rodoljubi zauzmu za te sirote i nadju im mjesta gdjejed u kojem narodnom odgojlistu.

Volosko. (Sastanak obćinskih načelnika radi zivodera za sudbeni kotar Voloski). Negdje lani bili su pozvani obćinski glavari sudbenoga kotara Voloskoga na dogovor, za ustrojjenje mjesta zivodera ili žintara. Svaki u ime svoje obćine je izjavio bio, koliko bi to doprinisali, a tako i predsjednik hiećištnoga odbora, koj će i predjednik u tu svrhu doprinisati. Za dan 10. t. mj. bili su svi ti načelnici i pred-

sjednik hiećištnoga odbora „obćet pozvani na c. k. kotarsko glavarstvo. C. k. kotarski poglavar, predobro ili prezlo poznati Alojzij Fabiani, sad već čak i c. k. namjestnički savjetnik, nagovorio je sakupljene, znate u kojem jeziku? — u talijanskom! Načelnike kotara, u kojem je po samom službenom popisu 25.000 Hrvata a samo 700 Talijana, bolje Talijanaša, nagovorio je predstavnik c. k. političke oblasti talijanskim govorom. Baš istarsko-austrijski Stangeri, Jelusići, Stiglići, Letetići, Deškovići su se tekom razprave ipak većinom razumjevali svojim hrvatskim jezikom, tako da je pak i sam živnotzdravnik g. Cella razlagao odnosne stvari hrvatski, i tako i on pomogao osramotiti rečenoga c. k. namjestničkoga savjetnika.

Zadnje vijesti. Jučer po podne stigao je na Rieku rumunjski kralj Carol sa kraljicom i hiećištnikom prestolja Ferdinandom. Pod večer odvezoše se u Opatiju i nastaniše u „Villa Angiolina“. Visoki gostovi nakani su boraviti na krasnoj našoj rivieri nekoliko čedana.

Odlasništvo Republika Transvaala i Oranja stiglo je u Haag. Glava odlasništva Fischer imao je dogovor sa ministrom izvanjskih posala. Nade je, da će odlasništvo primiti kraljica Wilhelmina. — U južnoameričkoj republici Kolumbiji nastao je ustanak. Sa Kingstowna na Jamaici brzojavlja se, da su ustaše bili dva put potučeni kod Matumundo i Pradera. Ustaše su dielomice pali, drugi bili ranjeni a dio njih zarobljen. — Turska silje svoje čete iz Skoplja prama Novom Pazaru. Dosad se nezna za uzrok kretnje tih četa.

— Djaci akademickog katoličkog društva „Rheingau“, njih 20 na broju napravili ladjom izlet na Rajni i to iz Bingena u Rudesheim. Patem udari ladja o lance nekakve kotve, prevrne se i 13 djaka nadje smrt u hladnim valovima.

Umorstvo kod Buja. Seljaci prolazeći kroz neku šumicu kod Buja, opaziše gdje proviruju izpod hrpe kamenja čovječje noge. Nadosli žandari nadjoše pod tom hrpom kamenja zadušenog čovjeka. Bio je sluga poste, mestra Krevata i za gospodarev račun inkasirao pred uskrsom u Bujama oveću svotu novaca, i kad se vraćao kući, nepoznati zlikovci dočekashe ga, umoriše i opljakaše. Nekeje sumnjive osobe su pozatvarane.

Iz drugih krajeva:

Zora Corazza rođjena Stanger. Umrla je dne 17. t. mj. daleko od svojih u Davos-Dorfu u Švajcarskoj, kamo se je bila išla hiećiti.

U cvietu mladosti pogibe plemenita Zenica, supruga vrlomu rodoljubu g. Jurju Korazi sudbenom pristavu u Buzetu. Bijaše rođjena u Voloskom, nekakinja g. zem. podkapetana dr. Stangera. Razviljenoj rodbini naše iskreno saučesče, a plemenitoj Hrvatici, koja je svako narodno poduzeće podupirala u skromnom krugu svojih bližnjih: Vječni pokoj!

Kretnja brodova. Parobrod „Poluce“ na putu za Rieku i Trst, stigao je na 17. tek. u Perim. — „Urono“ dolazeći iz Sangaja, oputovao iz Singapora za Bombay. „Miramar“ otišo na 16. tek. iz South Schield u Methil. „Zrinyi“ prispio iz Genove u Marsiju. „Annie Hetscher“, doplovio iz Trinidada u Hamburg. „Zichy“ stigao iz Rieke u Rotterdam. „Adria“ oputovala iz Reggia za Malu. „Rakoci“ oputovao iz Napulja za Genovu, „Petofi“ otišo iz Malte za Metke. „Bathory“ otplovio iz Gibraltara u Glasgow. „Baross“ prošo Gibraltar na putu za Pernambuco, a „Jokay“ prošao Sagres upravljn za Rouen. „Principessa Cristiana“ oputovao na 14. tek. iz Norfolk za Trst.

U sriedu otplaviše iz Trsta: „Semiramis“ i „Galatea“ za Aleksandriju; engleski parobrod „Fabian“ za Liverpool; tal. parobrod „Montenegro“ za Metke i grčka jedrenjaca „Evangelistria“ za Smirnu.

F. Riečka gostba. U Parizu živi već više godina neki poljski bogataš, koji duže vremena nije priredjivao u svojoj palači nikakvih svetčanosti ni gostba, pa ga stoga stadoše ogovarati njegovi prijatelji i prijateljice, da je prava škrtica. Za pravo se i nezna, koji je razlog, što je taj bogataš prestao skupljivali u svojoj palači sjajna društva, ali se nagadja, da je razlogom to, što je bogataš u zadnje vrijeme razpoklanjao velike svote u dobrotvorne svrhe, a da se nije znao za dobročinitelja. Bilo kako mu drugo, bogataš je nedavno iznenadió svoje mnogobrojne znanice i znanice, te ih je pozvao na banket. Pozvanici se ne malo začuđiše, kad su opazili u dvorani, u kojoj se imao održavati banket, neku polutamú. Kao prvo jelo donešene su na stol kamenice. U taj čas prikaze se na zidu velika slika, dakako pomoću kinematografa, koja je prikazivala, kako pomorske žene za burnog vremena skupljaju po morskim stijenama kamenice. U dvorani nastade obće začuđenje. Dodje i drugo jelo na stol. Bila je to ogromna riba. Na zidu se i opet ukaže slika; ribari u znojnu lica svoga potežu veliku mrežu, u njoj ne nadiju nego par školjaka, a za tim sjedaju u barku i polaze ponovno na lov. Uhlviti ih bura i jedva se spase. Ulovili su isto takovu ribu, kakova se nalazi na stolu. . . Gostima je nekako prošla volja za pusto veselje kod gostbe, a ne da im se pravo ni jesti. Tečajem gostbe prikazao im je još kinematograf klaonicu, za tim vinograd, u kome se obavlja berba, a kod zadnjeg jela pojavi se na stieni ženska pojava: Stara je to i iznemogla ženskinja, slabo odjevena i moli pomoć, prava pravcata Bieda. Tako se je bogataš oduzio bezposlenoj četi svojih znanaca, koji su ga ogovarili, da je škrt, a svojim gostbom polucio je to, da se je iste večeri sakupila prilično velika svota za dobrotvorne svrhe.

Brzojavna pruga oko svijeta. Već dugo se o tome radi, da se izvede brzojavnu svezu oko cieloga svijeta, te je već bila izradjena jedna osnova, po kojoj bi se imala izgraditi takova brzojavna pruga. Ta je osnova bila međutim preskupa, te je zabačena. U najnovije vrijeme pako izradiše ruski i američki inženjeri osnovu, po kojoj se može izvesti najvećim dijelom kopnenu brzojavnu svezu između Amerike, Azije i Evrope. U tu svrhu imalo bi se provesti brzojavnu svezu između najsjevernijeg diela Amerike i Sibirijske pomoću kratkoga podmorskoga kabela kroz Behringhovo jezero. Ta je osnova u današnjim okolnostima - posve lahko izvediva, a kad bude izvedena, tad će na sjevernoj zemaljskoj polutki zaista obstajati brzojavna pruga oko zemlje.

Tortura u Galliji. Nedavno je pred okružnim sudom u Samboru (Galicija) odpočela parnica protiv desetorici članova ondješnje gradske redarstvene straže i protiv odsječnoj šefu Ivanu Rabiejcu, jer su bili ohtuženi, da su od g. 1892. do 1899. noću u gradskom zatvoru uapšenike i uznike brutalno mučili, e bi od njih iznudili priznanje. Sapatim u lance uapšenika zadirali bi njima u mešo željezne karike, dok jandnici ne bi u nesvjesticu zapali, al zatim bi ih udarali po licu i golom trbuhu, dok ih krv ne bi obilila. Odsječni šef Rabiej oličavao je uapšenikima turiti prste u željezni stroj; a onda polonji zašarafiti tako, da su mukotrpnici noki popucali, a prsti se prelomili. Ti bi bezdušnici svezane uapšenike digli u vis, a onda ih svoim silom spustili na pod, da im je krv potekla iz usli. Sa nadležne su se strane glasovi o tim torturama vazda označivali neosnovanim; dok napokon o njima nije podnio prijavu redarstvenik Malysa, te je tako došlo djelo na vidjelo. Na razpravu bila su pozvana 23 svjedoka. Razprava bje dovršena, te je Rabiej odsuđen na osam mjeseci teške tamnice; dočim je drugih sedmero redarstvenih stražara kažnjeno na zatvor: od dva do sadam mjeseci. Dva su stražara riješena od ohtužbe.

Ples sablasti. Ekscentričnost američkih milijunara i milijunašica nema granica. Tako je ove godine priredila neka silno bogata miss Ana Constable ples sablasti. Svi gosti došli su odjevni kao sablasti, te su se upravo sablastno gibali po dvoranama domaćeice uz raznotike efekte električnoga svjetla. Jedna je dvorana bila pretvorena u podzemlje, u kojoj nije uzmanjka ni rieka Letha. Američanski listovi donasali su kilometrične opise te zabave.

Što bi tako težilo za novcem i dobrom, ako sam zadovoljan! Zadolovoljan pako samo je onaj, koji sprvođi uredan život i - ako je zdrav. Nu baš se u ovojntu pogledu jošte mnogo griješ. Svaka gazdarica nazrievala bi kao grišan luksus žedju gasili sa šampanjcem, a uzprikos tomu ipak se ovakav luksus s obzirom na kavni napitak počinja još uvijek u mnogim obiteljima. Ta još je mnogim gazdaricama nepoznato, da zrnata kava pomješana sa polovicom Kathreinerove Kneippove slađne kave ne znači samohitnu i svaki dan se ponavljajuću prištednju za svako pojedino kućno gospodarstvo, već da i kavni napitak kroz to dobiva ugodan i prijatan tek, te da je za zdravlje vrlo koristan. Tu vriedi samo jedan pokus, pa se može, svatko osvjedočiti, koli mnogo ova već u stohiljadah obitelji uvedena i omiljela mješavina kave doprinsa prištednji i blagostanju, pa se po tomu može zaključiti, da je ona siguran prinos k zadovoljstvu i zdravlju.

Razni prinosi:
Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru prispjelo - prve petaece darovali: g. Seraf. K. Belamarić K 5, g. Andre Pohor - Tribalj K 5, g. Mate Delač - Skrad K 5, g. Jos. Vrbka - Lanišće (za oprust od zahvale na prispjela mu čestitanja) K 5, gosp. Mijo Banić, Svirce, Otočac K 3-92, g. Josip Mandić, Pazin, darovalo 18 g. spode, koja su pročitala i zato što su pročitala poziv na legin ples K 20.

Primljeni sljedeći iznosi za predbrojke „Naše Sloge“: Čit. Pelcinja 2-50, Dvor. Varaždin 3-—, J. T. Trst 12-—, M. Dom. Bakar 2-50, F. B. Pula 4-—, M. L. Pula 1-—, Kap. A. Oprtalj 10-—, I. B. Pula 1-—, M. S. Pazin 1-—, M. C. Čabar 2-—, F. W. Hrušica 8-—, I. O. Pula 4-—, Čit. Jaska 5-—, I. Z. Rieka 4-—, I. D. Cres 3-—, N. T. Cres 8-—, A. I. Pula 1-—, V. M. Rieka 3-—, G. B. Pula 5-50, Čit. Požega 2-50, M. G. Trst 2-—, K. B. Komen 6-—, F. T. Tinjan 2-—, A. V. Ika 4-—, Čit. Brinj 3-—, J. D. F. Vlakovo

2-—, F. V. Milje 2-—, M. J. Kastav 6-—, Obć. Kastav 4-—, M. V. Volosko 4-50, V. V. Nerezine 10-—, F. B. Trviz 2-—, J. S. Krsan 6-—, Dr. S. Beč 2-50, M. B. Hreljin 4-—, D. K. Varaždin 2-—, A. K. Rieka 2-—, Čit. Osiek d. g. 2-50, J. M. Punal 12-—, I. J. Kopar 2-—, A. P. Zaule 1-—, J. M. Pazin 4-—, I. C. Karojba 2-—, G. V. Trst 2-—, A. S. Trst 16-—, A. D. A. Bračić 2-—, M. K. Vel. Maj 4-50, L. K. Ližnjan 12-—, I. B. Medulin 2-—, S. K. Rakotole 2-—, Čit. Zabljeva 3-50, I. S. Trnovo 2-—, I. M. Kranjčić 2-—, F. H. Šumbrag 12-—, I. G. Beram 26-—, I. R. Ilovik 6-—, dr. E. Z. Buzet 1-—, B. S. Premantura 2-—, A. V. Kraljevica 1-—, J. N. Kraljevica 1-—, P. M. Kraljevica 1-—, A. Z. Kanfanar 5-50, T. P. Drniš 4-—, J. V. Lanišće 12-—, S. J. Podgrad 11-50.

Za oglaš „Naše Sloge“ uplatili sljedeći: Ob: B. — Kastav K 3-24, Bol. blag. Volosko K 8-16, M. Z. Pazin 10-56, F. B. Tinjan 1-80, I. C. Karojba 4-32.

Filijalka C. kr. priv. anstr. kreditaoga zavoda za trgovinu i obrt u Trstu.
Novci za uplađivanja.
 U vrijednostnih papirih na 4-dnevni odkaz 2 1/2 %
 30-— 3 1/2 %
 U pisimih na ime uz 4-dnevni odkaz 2 1/2 %
 8-— 3 %
 30-— 3 1/2 %
 Na pisma, koja se moraju izplatiti u sadanjih papirih austrijske vrijednosti, stupaju u kriepest nove takse, 27. septembra, 10., odnosno 23. oktobra.
 U Napoleonicih na 30-dnevni odkaz 2 %
 3-mjesecni 2 1/2 %
 6-— 2 1/2 %

Okružni odjel.
 U vrijednostnih papirih 2% na svaku svotu. — U Napoleonicih bez kamata.
Doznačnice
 na Beč, Prag, Peštu, Brno, Ljavo, Trojavu, Rieku, kao također za Zagreb, Arad, Bieltz, Gablonz, Gradac, Sibinj, Inomost, Cjelovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz i Solnograd bez troška.
Kupnja i prodaja
 vrijednostih, diviza, kao također unovčenje kuponah protiv odbitka i proračuna takse svih vrsti po najužestnijim uvjeti.
Predumovi.
 Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente u Londonu, Parizu, Berlinu ili u drugih gradovih, provizija po jako umjernih uvjetih. — Kredita pisma na kojigod grad.
Uloži u pohranu.
 Primaju se u pohranu vrednosti papiri, zlatni ili srebrni novac, inozemski novac itd. — po pogodbi. Naša blagajna izplađuje doznačnice talijanske narodne banke u talij. frankih ili pako po duvernim tečaju.

Na prodaju je
K U Č A
 u Puli,
 Via. Muzio br. 32.
 Uvjeti prodaje dobivaju se u istoj kući.

Prsni čaj sa „Učke-Gore“.
 Izvrstni domaći lijek proti kašlju, nahladi ili prsnom kataru, proti hrapavosti i promuklosti grla.
 Cijena 25 novč.
 Glavno skladište:
Ljekarna L. Ghersetich,
 Volosko — Istra.
 Dobiva se u svakoj ljekarnici.

Prodaje se
kuća
 na jedan kat sa dvorištem i vrtom u Puli
 Via dell' Ammiragliato 15.
 Poblize vjesti dobiju se u tiskarni J. Krmpotić i dr. ili kod g. V. Grum-a u Puli.

Častim se najaviti slavnom općinstvu, da sam svojo gostionu iz Via Sergio 152
prenesao
 dne 14. t. mj.
 u Via Barbacani 3 (prije „Eigenban“).
 Vis-à-vis Marine-Casino.

Dotim najbolja istarska i dalnialinska crna i biela vina, opol, marsalu, i t. a. te vino u staklenkam najizabranijih vrsti. Kuhinja je na „primorsku ruku“, pa se što toplije preporučam slavnom općinstvu iz grada i pokrajine, da me izvole počestiti svojim posjetom, pa neće ziliti, da se k meni što češće navrate. Gostiona je predplaćena na „Našu Slogu“.

Svoji k svojim!
 Sa veleslovanjem
Aleksandar Alunić,
 gostioničar.

Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmpotić i drug.
 U PULI
 prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.
 Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede, kao takodjer pisaćeg papira.
 Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.
Sve tiskanice
 za štedovna i zajmovna društva u obće
 preskrbljuje točno, brzo i jeftino.
 Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranka naznačivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; bijeguje, takodjer, knjige itd.